

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. g.

"DARBININKAS"

— BIRSA —

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.00

Užrubeky metams 5.00

Postage ir apytikrų mėsams 5.00

"DARBININKAS"

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Tel. South Boston 620.

VOL. VI, No. 114 (694).

UTARNINKAS, SPALIO 4 D., 1921.

Kaina 4 centai.

Dvi Valstybės Pripažino Lietuvą.

EXTRA!

PRIPAŽINO LIETUVĄ.

Washington. — Eltos pranešimu Švedija ir Norvegija pripažino Lietuvą de jure.

Liet. Inf. Biuras.

TAUTŲ SĄGOS PLENUMAS KARŠTAI PLOJO MILOŠO PRAKALBA SĄGOJE VILNIAUS KLAUSYME.

Vašingtonas, IX-28 d. (L. I. B.). — Eltos pranešimu Tautų Sąjungos Plenumo posėdyje rugsėjo 24 d. pirmą kartą pasirodė Lietuvos delegacija lietuvių-lenkų gincė. Lietuvos Atstovas Paryžiuje, p. Milošas, kalbėjo Sąjungoje lietuvių-lenkų klausyme, ir išskelbė Lietuvos kontrprojekto svarstymą, jis pasakė, kad tikėtai tuomet bus susitarę Vilniaus klausymą kai nebūsią Zeligovskio Vilniuje. Užbaigus p. Milošui savo prakalbą, Tautų Sąjungos plenumas jam karštai plojo.

LIETUVOS TREMTINIAI IŠ SMOLENSKO.

Vašingtonas, IX. 30 d. (Liet. Inf. Biuras). — "Eltos" pranešimu Lietuvos Tremtinių Gražinimo Skyrius praneša, kad š. m. rugpjūčio 25 d. sugrįžo iš Tarybų Rusų Lietuvon 500 tremtinių iš Smolensko.

NELAIME ANT JŪRĖS.

Gloucester, Mass. — Laivas plaukęs į Bostoną del tirštos miglos susikėlė su anglių barža. Laivas plaukė be pasažierių. Iš jureivių niekas nenukentėjo.

DIDELĖ VIESULA.

Pittsburg. — Staiga kitusi viesula buvo taip smarki, kad daugelio namų stogus nuplėšė. Vėjas lėkė 50 mailių valandoj. Javams teip-gi daug pakenkė. Viesula pasiekė ir New Yorko valstiją.

ALGOS PAKILO.

Albany, N. Y. — Pramominis komisijonierius Sayer sako, kad savaitinė alga vidutiniškai imant nuo liepos mėnesio New Yorko valstijoje pakilo ant 17c. Sako, kad dabar gabieji amatnininkai pasiliko darbuose, darbininkai be amatų buvo atleidžiami.

LATVIJA UŽ LIETUVĄ.

LATVIJA REMIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Vašingtonas, IX. 30 d. (Liet. Inf. Biuras). — Latvijos laikraštis "KAREIVIS" viename savo straipsnyje, Nr. 195 iš Rugpjūčio 31 d. rašo, kad viešint Kau-nės Latvijos Ministeriui Pirmininkui Majerovičiui pasikalbėjime su korespondentais, tarpe kitko, išsireiškęs sekančiai:

"Latvija, Lietuvių-Lenkų ginciuose laikėsi pilno bešališkumo, nes tikimės, kad šis nesusipratimas bus išaiškintas taikos keliu. Bet atsitikime, jei Zeligovskis užpultų Lietuvą, tai Latvija bus priversta nuo bešališkumo atsikvėpti. Lietuvos pripažinimas per Latviją de jure nebuvotų tušti žodžiai, ir Lietuvos nepriegulmybės apsergėjimas yra Latvijai svarbus, nes aišku, jeigu kas užimtų Lietuvą, tai su tuo patim priseitų susidurti ir Latvijai."

ESTŲ UŽS. REIKALŲ MINISTERIS PIIPAS SVEIKINA LIETUVĄ.

Vašingtonas, IX. 27 d. (L. I. B.). — Eltos pranešimu Estų Užsienio Reikalų Ministeris Piipas atsiuntė iš Kybartų Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeriui Puriekiui šio turinio telegramą: "Apleisdamas Lietuvos kraštą, noriu padėkoti už Jūsų širdingą priėmimą. Tai yra dar vienas įrodymas tradiciniam ir nepasikeičiamam mūsų dviejų kraštų drauginumui pabrėžti. Prašau perduoti mano širdingiausius linkėjimus Jo Ekselencijai p. Prezidentui Stulginskiui ir Ministerių Tarybos Pirmininkui ponui Daktarui Griniui."

DIDŽIAUSIAS GARADŽIUS.

Chicagoj planuojama įsteigti didžiausią pasaulyje garadžių. Jis atsis \$2.500.000, bus 10 augščių ir talpintis 1.000 automobilių.

KALTINAMAS VAIKŲ NUŽUDYME.

Providence, R. I. — Louis Baurnier suimtąs ir kaltinamas dviejų vaikų nužalbijime. Vaikai gazu buvo užtroškinti.

IŠ LIET. ŠTEIG. SEIMO.

(Liet. Informacijos Biuro pranešimas)

Washington., 25. — rugsėjo 23 d. pasibaigė Seime ginčai del social-demokr. interpelacijos lietuvių-lenkų derybų klausimu. Priimta 37 balsais prieš 34 krikščionių dem. rezoliucija.

1. Rugsėjo 3 dienos Hy-manso avansprojekto nepriimtinis;

2. Nustatant santykius su Lenkija, Lietuva negali priimti sąlygų, kurios netiesioginiai aprėžtų Lietuvos suverenumą;

Prieš balsavo social-dem., žydai.

Gautomis žiniomis Lietuvos priešai skleidžia žinias būk Lietuva priimta Tautų Sąjungon tik su sąlyga Hy-manso projektą priėmus. Kas neatitinka. teisybei. Tautų Sąjunga priėmė be sąlygų.

ST. ŠILINGAS LENKŲ KALĖJIME.

Vašingtonas, IX. 27 d. (L. Inf. Biuras). — Eltos pranešimu p. St. Šilingas, buvęs Lietuvos Valstybės Tarybos Pirmininkas, dar tebesėdi lenkų suimtas Vilniuje. Užsienio Reikalų Ministerija deda visų pastangų per T. Sąjungos Kontrolės Komisiją ir pagaliau per Zenevą, kad veikiau jį išvaduoti. Nors p. Šilingas turėjo Prancūzų vizą, Lenkai savo atsakyme Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijai nurodė, būk p. Šilingas be lenkų leidimo atvažiavęs į Vilnių ir todėl buvęs suimtas. Spėjama, kad p. Šilingo suėmimas — tai kerštas už mūsų Krašto Apsaugos Ministerius padarytą kelių moterių lenkių, atvažiavusių mūsų pusėn, suėmimą.

ŠUDEGĖ TILTAS.

Amesbury, Mass. — Medinis tiltas ant Merrimack upės sudegė. Juo eidavo ir stryktariai. Užsiedimo stryktariai. Užsiedimo priežastis nežinoma.

SUGRAŽINO VOKIETIJAI.

Berlin. — Losheim miestas ties Malmedy tapo sugražintas Vokietijai. To miestuko gyventojai vienu balsu to pareikalavo.

KAREIVIŲ SKAIČIUS.

KIEK KAREIVIŲ PO GINKLU.

Washington. — Kadangi jau netoli nusiginklavimo konferencija, tai padaryta apskaitliavimas, kiek valstybės dabar turi kareivių po ginklu. Iš didžiųjų valstybių štai po kiek kareivių turi:

Prancija	1.039.000
Anglija	740.500
Rusija	538.000
Lenkija	450.000
Italija	350.000
Graikija	350.000
Japonija	300.000
Ispanija	253.000
Šveicarija	170.000
Turkija	152.000
Čeko-Slovakija	150.000
Sav. Valstijos	149.000
Vokietija	10.000

TABAKIUS KALTAS.

Plymouth, Mass. — Buvo kilęs Rogers spaustuvių gaisras ir padarė nuostolių už \$2.000. Gaisrininkų viršininkas pasakė, kad gaisro kaltininkas buvo tabakius, kurs cigareta numetė prie poperų.

GAMTIŠKA ABECELE.

Flint, Mich. — James H. Gilmore patėmijo ant skirpšto išskirpiusių šakelių, kurios išrodė ir raidės. Tai jis pradėjo ieškoti po šlaitą ir per dvi savaites surado pilną anglišką alfabetą, rado visas raides. Nereikėjo nei mažiausios šakelės palenkti kad padaryti tikrą raidę.

SUSIRAŠINĖJO SU 525 MERGINŲ.

Vienas seržantas paskelbė, kad karo metu būdamas Camp Kelly, Texas, kada buvo mada kareiviams užvesti korespondenciją su merginoms, susirašinėjo su 525 merginų. Tebeturi jų laiškus ir tą gali prirodyti.

AUTOMOBILISTŲ BĖDOS.

Lawrence, Mass. — Vienas laikraščio reporteris buvo išvažiavęs automobiliu už miesto. Netikėtai jo radiatorius išdžiūvo. Ant laimės nepertoli nuo kelio pamatė pompą ir mažą blešinį puodeluką. Nieko nelaukdamas pradėjo nešti ir radiatorių vandens šituo puodeliuku. Tai reikėjo 185 puodeliukų iki radiatorių pripildė.

AIRIAI IR ANGLAI TURĖS KONFERENCIJĄ.

London. — Pagalios Anglijos premieras ir Airijos prez. De Valera pabaigė derybas apie konferencijos formą ir toji konferencija įvyks Londone spalio 11 d. Toje konferencijoje Airijos ir Anglijos atstovai derėsis apie Airijos nepriegulmybę.

PIRMAS VOKIEČIŲ LAIVAS.

New York. — Atplaukė Vokietijos pasažierinis laivas Bayern. Tai pirmas Vokietijos toks laivas nuo karo pradžios. Didelė Amerikos vokiečių minia buvo to laivo pasitikti.

PRADĖJO SKAITYTI BALSUS.

Chicago. — Visų keturių geležinkelių darbininkų unijų nariai balsavo ar priimti numuštas algas ar eiti streiką, kad iškovoti geresnes algas. Balsų paduota 259.000. Algos buvo numuštos ant 12 nuoš. Balsų skaitymas truks ištisą savaitę.

DINGO PINIGAI.

Bridgeporte, Ct. vienas žmogus paslėpė \$2.000 čeveryke. Paskui užsimiršęs, nunešė tuos čeverykus šiaurėn. Pinigai prapuolė ir negalima susekti, kur jie.

DETROIT, MICH.

Pranešimas.
A. L. R. K. Federacijos 4 sk. ir Tautos Fondo 93 sk. susirinkimai bus laikomi kartu, trečiam nedėdieny kiekvieno mėnesio, tuoj po pamaldų, Sv. Jurgio parap. mokyklos kambaryuose. Kviečiame visus skaitlingai lankytis.
Su gilia pagarba,
K. J. Petrokas,
A. L. R. K. Fed. 4 sk. rašt.

PIRK DOVANOMS
FONTANINĖ PLUNKSNĄ
Kuri bus atminčiai ilgam laikui.
KAINOS PRIEINAMOS.
Reikalauk Katalogo.
"DARBININKAS",
366 Broadway
Boston 27, Mass.

DARBININKŲ REIKALAI.

PERSERGISTI PRIEŠ SUKILIMĄ.

London. — James Henry Thomas, geležinkelių darbininkų unijos sekretorius ir Darbo Partijos Parlamento narys, persergsti bedarbių nuo kėlimo riaušių su vilčia pagelbėti nedarbui. Sakė jis:

"Nei jokių laikotarpių karo metu padėtis nebuvo tokia tamsi ir pavojinga, kaip dabar. Ateinantieji keli mėnesiai bus sunkiausias laikotarpis del darbininkų vadų."

KIEK STREIKŲ.

Washington. — Nežiūrint į didelį nedarbo prasiplatinimą streikų nestokuoja. Darbo sekretorius Davis sako, kad gavo prašymus išristi 69 streikus. Didžiūmą streikų priežastis yra algų numušimas.

KARIUOMENĖ ATITRAUKTA IŠ W. VA.

Charlestown, W. Va. — Federale kariuomenė jau atitrukta iš W. Va., kur neseniai buvo kilusios didelės riaušės. Vienok, dar palikta 500 kareivių.

UŽDRAUDĖ DVIKOVĄ.

Paryžius. — Prancijos Justicijos ministeris išleido raštą, kuriuo skelbia, kad visi stojantieji į dvikovą (duelį) bus skaudžiai bausdžiami. Baudžiami bus ir kovojantieji ir sekurdantai.

KIEK BEDARBIAUJA EX-KAREIVIŲ.

Indianapolis, Ind. — American Legion turėjo specialę konferenciją reikale bedarbiaujančių ex-kareivių. Apokiuota, kad tokių bedarbiaujančių ex-kareivių yra 900.000. Nutarta rūpintis suteikti darbo tiems bedarbiaujantiems ex-kareiviams.

VADAS KALĖJIMAN, DARBININKAI STREIKAN.

Pittsburg, Kansas. — Angliakasių unijos prezidentas Howat ir vice-prez. Dorehy, rugsėjo 30 d. pradėjo kalėti šešių mėnesių terminą už išsukimą darbininkų streikan pereitą vasario mėnesį. Tai tą dieną visoje valstijoje angliakasiai streikavo.

KIEK BEDARBIŲ.

Washington. — Patikrinta bedarbių skaičiaus skaitlinė parodo, jog jų yra 5.500.000. Dabar nedarbo konferencija daro plenus nedarbui prašalinti. Kuomet plenai bus pabaigti, tai prezidentas Harding išleis proklamaciją, raginančią tuos plenus vykinti.

Bedarbių demonstracijos Anglijos miestuose yra nuolat ir tos demonstracijos bile gražią dieną gali virsti maištu. Nedarbas, kaip skaitlinės rodo, šiek tiek sumažėjo. Nuo birželio mėnesio bedarbių skaičius su mažėjo ant 500.000.

NAUJAS LEIDINYS KURIŲ BUS VIRŠUS?

TURINYS:

1. Dvi pasaulėvalgi.
2. Intaka į darbininkus.
3. Gal vienyti?
4. Socialistų krizis.
5. Krikščionių krizis ir ateitis.

Parašė Uosrs.

KAINA 20 CENTŲ.

Leidžiama aprubežiuotas skaičius ir todėl raginame LDS. kuopas, agentus ir pavienius asmenis išanksto užsisakyti.

LDS. kuopoms imant nemažiau 100 egz. duosime 50 nuoš. Siųskite užsakymus dabar. Su užsakymu ir pinigais.

"DARBININKAS,"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES KELIAS.

SVARBUS MOMENTAS.

Kad Lietuvos Žemės ūkio ministerija agronomą Prapatą prielankiai sutikę ir pastatys prie atsakančio darbo. Visai atbulai pasirodė. Pasirodė, kad agronomas Prapatas Lietuvai, bent dabartiniai žemės ūkio ir valstybės turto ministerijai ne tik nereikalingas, o ir nepageidaujamas. Agronomas Prapatas ir atsisveikino su Lietuva.

CARUSOS MILIJONAI.

Garsaus Italijos dainininko Carusos įpėdiniai neseniai Milane turėjo suvažiuotą ir pasidalijo jo turtus. To turto bešė 30.000.000 itališkų lirų. Dabartinių nuopelnų kursu tai yra \$1.250.000. Normaliu laiku būtų buvę \$6.000.000. Dainininko įpėdiniai be ceremonijų pasidalijo tuos turtus. Kad naštė ir duktė gauna dalį, tai kitaip ir būti negali. Bet kodel turi kilti milijoniška neužpelnyta suma visai pašaliniam žmogui, kad ir broliui ar seserei? Ar išpuola vienok, palikti daugiau, kai pusę milijono dolerių dukterei, kaip Carusos dukterei kad palikta.

Senovė, kuomet karaliai viešpatavo, tai jie dalindavo pasižymėjusiems asmenims titulus — bajorų, grafų, kunigaikščių. Titulas pereidavo vaikams. Tuomi visokios privilegijos pereidavo vaikų vaikams. Na, o juk neretas atsitikimas, kad ir pasižymėjusių asmenų vaikai netikėčia būna. Ir privilegijų jų bajorų, kunigaikščių būna niekam netikėtinai, o pagal gautas teises jie naudodavosi privilegijomis. Aišku, kad paveldėtos privilegijos ir titulai yra nesamoningi ir demokratijai išgalint tas nyksta, o daugelyje valstybių visai išnyko.

Atėjo laikas, kada pasižymėjusieji negalį palikti savo vaikams jokių privilegijų. Garsusis Lincoln nei jokio titulo negalėjo palikti savo sūniui, kuris iki šiai dienai dar gyvena visai mažai šios šalies žmonėms nežinomas. Nei garsusis Rooseveltas nepalikė privilegijų savo sūnams. Ateis laikas, kada pralobusieji negalės milijonus ar dešimtis tūkstančių dolerių užrašyti į testamentą savo pačioms, sūnams, dukterims, broliams, seserims. Naštė ir nesuaugę vaikai žinoma privalo turėti teisę prie dalies turto žmoniškam (ne pliuskiškam) pragyvenimui. O kiti lobiko turtai turi eiti visuomenės labui — mokykloms, ligoninėms, prieglaudoms.

PRANEŠIMAS BLAIVININKŲ KUOPOMS.

Pilnųjų blaivininkų N. A. apskriejo suvažiuojamas įvykis nedėlio, spalio 30 d., 1921 m., Cambridge, Mass. Suvažiuojamas pranešimas 12.30 po pietų. Tai-gi gerbiama delegatai nesivėluokite bet stengkitės pribūti laiku. Gerbiama kuopos, malonėkite prisijusti delegatams, nes šiame suvažiuojamame turime aptarti daug svarbių dalykų, kurie būtinai reikalingi del mūsų brangios organizacijos. Todėl pagedaunama, kad kiekviena kuopa prisijusti kuodaugiau savo atstovų. Nepamirškite ir blaivininkų, nes šiame suvažiuojame jie bus reikalingi. Visus prisijuskitės šin suvažiuojamam.

Firm. J. Svirskas.

Mūsų žiniomis įvyko skilimas komunistų tarpe. Pamaš viršų kairieji ir Leninas pralaimėjo. Dabartinė Rusijos padėtis tokia, kad išeitias nėra, todėl kairieji nutarė lošti "vabank" ir pulki Lenką ir Rumuniją pirmoje eilėje, o pavykus ir kitas Pabaltijos valstybes.

Cikas pavadė išdirbti puolimo planą. Maskvoje neseniai buvo dalyvų viršininkų susivažiuojamas, kur tai buvo aptarta. Buvo, kaip pirmiau rašėme, mobilizuota naujai 200.000 kareivių. Karuomenė transportuojama į vakarus. Taip pat gabenama sunkioji artilerija. Tiesa sunki padėtis su maistu, ribais ir avaline, nes apie 30 nuos. tik aprūpinta, bet tai juos nesulaikys.

Santarvė visą tai žinodama, nutarė paskubinti Vilniaus klausimo rėšimą ir rėšti jį prieš A. Silezijos, kad sudaryt "bendrą frontą." Del to tai taip karščiuojamasi, del to taip spaudžiamasi mus, kad priimtume Hymanso projektą, kuriuo einant mes būtume įterpti į didelį priešbolshevistinį "barierą" nuo Juodųjų lig Leninų jūrių.

Lenkijos gi padėtis vėl pasunkėjo: visa eilė komunistinio pobūdžio streikų, jų markės katastrofingas puolimas gzdina net prancūzus.

Taip, svarbus momentas artinasi.

Ir mes nenusiminti turime, kad mus-Genevoje taip spaudžia ir grąšina, o šaltai apskaitliuoti momento svarbą ir savo vertę ir derybose "nepasipiginti." Mes esame jėga, kuri dalykų bėgį gali dabar pakreipti į norimą pusę. Mes sotūs, armija nemaža ir gerai išlavinta.

Taigi derėkimės Genevoje, bet nenusižeminkime, ir visus siūlomus punktus, kurie skaudžiai mus užgauna, arba siaurina mūsų nepriklausomybę — atmeskime griežtai.

Svarbi valanda mūsų tėvynėi muša, vėl turėtų brūsti visa tauta, kaip vienas žmogus, vėl Gynimo Komitetai ir šauliai turėtų mobilizuotis.

(Kauno "Laisvė")

HYMANO AVANPROJEKTO TEKSTAS.

Avanprojekto tekstas, įteiktas Genevoje lietuvių ir lenkų delegacijai ir atidėtas svarstyti lig rugsėjo 12 d. skamba taip:

Str. 1. Abi valstybės pripažįsta viena kitos nepriklausomybę ir suverenitetą. Jos pripažįsta bendrus interesus, del kurių randasi būtinas reikšmingas sudaryti bendradarbiavimo sistemą, paremtą tam tikromis konvencijomis ir neapibrėžtomis rėšio organų įkurimu.

Str. 2. Sienos tarp Lenkijos ir Lietuvos valstybės eina Caruzona linija lig Nemuno, išilgai Nemuno iki Druskininkų, toliau linija: Druskininkai, Sena (Stara) Ruda, Ežerai (Jeziorzy) pasiekia Nemuną ligi Berezinos įtakos, tiesia linija į rytus ligi sustikimo su Rusijos sieną, nustatyta Rygos sutarties.

Str. 3. Vilniaus šiltes Lietuvos valstybės sudaro autonominė kantonas. To kantonas stenos bus prarastos maždaug lygiomis dalimis padalint. Duburtinge netraling zona: jos eis iš rytų nuo Giedraitės, stovinų, paleikant Vilniaus kantonui gėležinkelį Vilnius—Varėna.

Str. 4. Vilniaus kantonas, organizuotas palimais įlenkais, įveikė kantonas, išlaikant pastatikus kantonui valdymui. Atstovybė Centraliniam Seime bus proporcinga jos gyventojams. Centralinė Lietuvos Vyriausybė santykių su Vilniaus kantonu turės tokių pat privilegijų (atribucijų), kaip federale Berno Vyriausybė santykių su šveicarių kantonais. Centralinė Vyriausybė ir Centralinis Seimas bus Vilniauje.

Str. 5. Armija bus suorganizuota, saugiant kantonu sienas. Vieneto, pašaukti Vilniaus kantonu, ir vietiniai, pašaukti likusio Lietuvos teritorijos daly, galės išeiti iš savo šaukimo zonos tik karo atveju arba jei viešoji tvarka būtų ardoma. Vilniaus kantonas kariuomenė bus laikoma—Vyriausybės Lietuvos Vadovybės žinioj.

Str. 6. Oficialinės kalbos visoj valstybėje bus lenkų ir lietuvių.

Str. 7. Visoje Lietuvos valstybėje bus laiduotos kuoplaustaus garantijos visoms etnikinėms mažumoms mokslo, tikybos, kalbos ir draugijų teisės srityse.

Str. 8. Užsienio politikos rėšyti abu, Lietuvos ir Lenkijos Seimai, parinkę delegacijas iš lygus narių skaičiaus, eldant proporcingos atstovybės sistemoje taip, kad iš svarbesnių partijų būtų atstovų. Tos delegacijos, bendrai posėdžiaudamos, balsų dauguma spres, kurie klausimai interesuoja abu kraštus. Užsienio politikos bendrojo intereso aktai, kurie reikalauja įstatymo sankcijos, bus iš pradžių pateikti dviejms delegacijoms, drauge posėdžiaujančioms. Jų priimtas tekstas bus pateiktas abiem Seimams ratifikuoti.

Abi Vyriausybės pažymės po lygų skaičių atstovų, kurie sudarys Užsienio Reikalų Tarybą; tai taryba turės uždavinio studijuoti klausimus, kurie bendrai interesuoja abu kraštus, ir paruošti bendrąjį darbo programą. Ji redaguos raportą periodinėms Vyriausybės konferencijoms.

Str. 9. Bus padaryta militarinė apsigynimo konvencija šiais pamatais:

a) Abiejų generalinių šaltų sustiprinimas del kariuomenės mokymo ir organizacijos metodų priėmimo;

b) Abi generaliniai šaltai sustiprins tautos meto del paruošimo bendro veikimo plano karul iškilus, taip pat ir del mobilizacijos, koncentracijos transporto ir paskirstymo kariuomenės pasieniuose. Šitas nutarimas bus vykdomas periodiniu konvencijų keliu. Be to nuolatini rėšyti būty laiduoti tam tikro nuolatinio tyrimų ir bendradarbiavimo organo;

c) Lietuvos armija kopusius kariuomenę ir karo priemonėmis su Lenkijos armija už Lietuvos sienų. Lenkijos ir Lietuvos kariuomenių kooperacija Lietuvos teritorijoj. Naudojimas viena antros teritorijinėms bazėms, kelais, geležinkeliais ir tt. bendriems strateginiams reikalingams;

d) Bendriems abiejų armijų veltimams prasidėjus, nustatoma viena vadovybė, bet vyriausioji Lietuvos armijos masė pasiliks su grupuota Lietuvos vadovybėj.

Str. 10. Tarp abiejų kraštų bus padaryta ekonominė sutartis, einanti toliau, negu didžiausio palankumo principas (la clause de la nation la plus favorisée).

Abi valstybės pripažįsta viena antros laisvą jų produktų išvežimą su išimtimis, sukeltomis ar jų vidaus fiskalines tvarkas, ar, iki bendros pinigų sistemos austatymo, kurso skirtumo.

Bendrai ekonominiai Tarybai, į kurią eis po 3 atstovus nuo kiekvienos Vyriausybės, bus pavesta:

1) prižiūrėti miltų sutarties vykdymą;

2) ruošti eventualinius šios sutarties pakitimus;

3) nagrinėti visus bendrus ekonominius klausimus (transporto, susisiekimo, pinigines ir fiskalines tvarkas, monopolijų, prekių pirkimo užsieny, ekonominių konvencijų). Ji (Taryba) įteiktinė Vyriausybėn bendrą raportą.

Str. 11. Lietuva suteikia Lenkijai laisvą priėjimą prie jūros ir laisvą komercijos tranzitą. Be to, kai del Klaipėdos uosto, tai del šaltų susitarimų reikimo, kuris, duodamas pilną suveritetą Lietuvai, rezervuoti Lenkijai teisę bet kurio laiko naudotis uostu, lygiai kaip ir Nemuno, visokį ruošų transportams, tame skaičiuje anuolijai ir karo medžiagai. Jeigu būtų prieta prie susitarimo, p. Hymanso projektą Tautų Sąjungos paremti programą Santarvės valstybių priimta.

Str. 12. Jei būtų nesusipatimui, abi šaltys opstina pasiduoti sprendimui arbitro, kurį Tautų Sąjunga skirs, abiem šaltis sutinkant.

Str. 13. Jei Lietuva ar Lenkija ne-

Str. 1. Sutarties tekstą ratifikavus abiejoms Vyriausybėms, jis bus pateiktas legaliai Vilniaus šiltes atstovybė. Vilniaus šiltes legalūs atstovai bus priimtas notariamas bus pateiktas oficialiniam Tautų Sąjungos Tarybai.

Str. 2. Tautų Sąjungos Taryba skirs savo atstovą, kuriam bus pavesta įterptuoti sutartį ir daboti jos vykdymą.

Str. 3. Visi okupacijos kartumėnės ir valdinių gėlavai, kurie ne iš Vilniaus, turi skubliausiai būti išveikti.

Str. 4. Lietuvos Vyriausybė išlaikys Vilnių po kantonuolijai suvaldybių ir Seimo rinkimų. Vilniaus kantonas organizavimas turės būti realizuotas gerai laikotarpio ne ilgesnį kaip 6 mėn. po to, kai sutartis bus legalė, Vilniaus šiltes atstovybės priimta.

Str. 5. Lig to laiko ir tuo atveji, jei vietinėms pajėgoms negulima būtų sudaryti pakankamą poliėjį, tvarkos laikymui ir rytų stenos saugojimui, lygus lenkų lietuvių kariuomenės kontingentai galės būti laisvi Vilniaus kantoną ir ten apimti apėstus ir iš anksto nūžymėtus sektorius, eldant tam tikra abejų Vyriausybų sutartim.

Str. 6. Komisija iš 3 narių, Tautų Sąjungos Tarybos skirta, su Lietuvos ir Lenkijos atstovais, naftos sloj, užsienio sutarties 2 ir 3 straipsniais.

Str. 7. Elmant 5 ir 10 str. str. bus pradėtos derybos tarp ekspertų, kuriuos skirs abi vyriausybės, kad sureguliuotų militarinę ir ekonominę konvencijas. Jei derybos nepasisektų valsty, Tautų Sąjungos Tarybos atstovus patims neišrėstus punktus.

PILSUDSKIS IR ZAKRISTIJONAS.

Aną dien susipažindinau su tulu rusian, ką-tik atvažiavusiu iš Galicijos, iš miesto Lvovo. Bekalbant gi plačiau su juimi pasirodė, kad tai yra vikrus juokdarys, kokį pasaulyje nedaug teb'randas. Štai užvedus man kalbą apie Lenkijos vadą, Pilsudskį, jis mostelėjo ranka ir tarė: "E, tamsta, — nēr kę kalbėti apie Pilsudskį, kaip lygiai ir apie visą tą jų šunų gaują ir jų tą Polską del morza — del morza — kad ne Prancūzija, senai jau viską tą kipšas į pragarą numestų... Pilsudskis gę, kaip ir daugumas lenkų, yra nai-višku mulkium. Va, persitinkrinkite apie tą: Štai metai atgal, aš Lvove buvau zakristijon. Gi toji bažnyčioj, kaip daugelis tiki, yra stebuklingas kryžius didžiajame altoriuje. Kartą tą bažnyčioj, būdamas Lvove, atlankė į pan Pilsudskis. Po pamaldų visiems apieidus bažnyčioj, žiūriu jis dar čia riogso. Tą išvydęs, manau: nejaugi jis norėtų mums bažnyčioj apvogti. Ir, kad kartais tą nepadarėtų, pasislėpiau už altoriaus ir laukiau, kas bus. Už valandėlės gi lenkų vadas, pasidairęs, ar nieks nemato, išdidžiai prieina prie altoriaus, ir atsirėmęs ant rankenos kardo, taria: "Po-ne Jezau, — duok man pinigų." Išgirdęs tą išsyk užkandau lūpą, kad nepradėjus kvatoti iš juoko. Po tam gi, apriėmęs, pradėjau vaišinti jį taip: "Durniau! — kvailyl! — asilo galva! — tau reikalingi pinigai! — tu nori patapti lenkų karalium! — tu nori pavergti rusianus ir lietuivius! Atmink! — tas tau ir tavo visiems sėbrams budeliams neišeis ant labo... — Lietuviai tiek ir tiek pristatys korykių, ir rusinai jiems pagelbės jumis visus kvailius prošepanus iškarti! Lauk iš bažnyčios!" Ant to gi Pilsudskis išdidžiai pasukęs šia, atsakė: "Ne-duodi — neduok, bet ir nekoliki — nes aš esu nuo pat gimimo bajoras, o tu žydų kilmės..." Ir net nepriklaupęs, apleido bažnyčioj. Matote koks tai mulkis — jis manė, kad tas no kryžiaus ir jį nukryžiuotais kalbėjo. "O ne aš zakristijonas už altoriaus pasilėjęs. Kiek tame teisybės, — nežinau; rasi gal rusinas ir melo, bet tiek to — lenkai perdaug transportams, tame skaičiuje anuolijai ir karo medžiagai. Jeigu būtų prieta prie susitarimo, p. Hymanso projektą Tautų Sąjungos paremti programą Santarvės valstybių priimta.

Str. 12. Jei būtų nesusipatimui, abi šaltys opstina pasiduoti sprendimui arbitro, kurį Tautų Sąjunga skirs, abiem šaltis sutinkant.

Str. 13. Jei Lietuva ar Lenkija ne-

Str. 1. Sutarties tekstą ratifikavus abiejoms Vyriausybėms, jis bus pateiktas legaliai Vilniaus šiltes atstovybė. Vilniaus šiltes legalūs atstovai bus priimtas notariamas bus pateiktas oficialiniam Tautų Sąjungos Tarybai.

Str. 2. Tautų Sąjungos Taryba skirs savo atstovą, kuriam bus pavesta įterptuoti sutartį ir daboti jos vykdymą.

Str. 3. Visi okupacijos kartumėnės ir valdinių gėlavai, kurie ne iš Vilniaus, turi skubliausiai būti išveikti.

Str. 4. Lietuvos Vyriausybė išlaikys Vilnių po kantonuolijai suvaldybių ir Seimo rinkimų. Vilniaus kantonas organizavimas turės būti realizuotas gerai laikotarpio ne ilgesnį kaip 6 mėn. po to, kai sutartis bus legalė, Vilniaus šiltes atstovybės priimta.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

LONDON, N. J.

Skaitytėjai jau matė "Darbininko" 101 num., kad į š. miestelį iš Chiengos atsilaladojo nevalėžni kunigužiai, vienas prošeparas ir lietuvis ir bando sau gūstą susisukti. Nors buvo minėta, kad lietuvis atgal išlaimė, bet tik trumpam laikui. Gal dar nebuvo gėrai "įventintas." Dabar jau tikras kunigužis. Gal mano visai apsigyventi čia. Gaila, kad nepergalėjau sužinoti tikros pavardės. Nuo tulj prošeparam girdėjau, kad tai esąs Kaminski. Žydelio šūmekerio štorėly neišgali telaike savo "pamaldas." Buvo perstoję tulj laiką. Dabar iš visų kampų susirinko tamsiusius žmonelius, kurių tarpe atsirado ir gerų agitatorių ir nusipirkto lotus. Rugs. 24, žiūriu, kad kunigužis su kitais prošeparamais vėža lėntas ant tulj lotų ir dirbdina stalą ("altorijų"). Nedėlio, šv. Elzbičtos katalikų bažnyčioje, kur eina visokų tautų žmonės, visų mylinas klebonas (vokietys) per pamokas iš persėrėjo žmones nuo tulj nezaležnų kunigužių, jog jie nėra jokias kunigais, nors akys ir eina neva kunigiskas pareigas ir kad žmonės nesusidutų savęs suklaidinti. Taip-gi karšta kalba pasmerkė visų lenkų kultūrą, saikydamas, kad visa Lenkija paliks protestoniską, nes kaip jitos Francija veda, taip jie ir eina; jų visa valdžia socialistiska ir Lenkiją jau skiriasi nuo Rymo. Dabar lenkų gėlavai ir čia nori įleisti savo šaknis ir tt. Eidamas iš bažnyčios užėjau pasižiūrėti, kas ten de kermošius. O-gi žiūrėjau ištiesy belaišką "pamaldas"; koks ten lenkų nezaležnas kunigužis Zelenka iš Newark, N. J. nu Kaminskiu. Paskui rėžė "pamokslą," girdi, neklausykite ten jo! Popiežiaus nei vietinio kunigo, ką jums skelbia; laikykitės su mumis ir t. Dažinojau, jog jie tą vietą "šventino" ir gal statys sąv kirkę. Žmonių buvo vos apie 50 ypatų. Man svarbu, kad mažiau susipratusieji lietuiviai nesiduožtų savę apgauti tokiems karmėžiams. Manau kad mažai tokių resis. Nors tės Kaminski koki esą lenkas, bet kiti sako, kad jis lietuvis, ir mokaš lietuviškai. Lietuviai saugokite savo kėsenius. Vietos katalikiskų organizacijų Luopos turėtų persėrgėti savo narius.

CLIFSAIDE, N. J.

Rugsėjo 23 d. mirė nuo apdegimo Zuzana Valikonaitė, 3 m. 4 mėn. senumo.

NORWOOD, MASS.

Rugsėjo 25 d., pabažnytinėj sve-tinėj, Lietuvos Vyčių 27 kę. choras buvo parengęs koncertą. Žmonių buvo daug ir visi tauo užga-nėdinti gražiomis ir gerai padai- nuotomis dainomis. Konecertas buvo labai turtingas. Po kiek- vichos dainos sekė gausus delų plojimas, o ypatingai padainavus solo g. v. Šereikai ir S. Pau- rai iš Cambridge'o. Buvo atšau- ti po kelis kartus. Nors S. Pau- rai trupai padainavo kelias dai- nas, bet publika labai žavėjo sa- vo maloniu balsu. Šereika pa- dainavo labai juokingas dainoles. Klausytojai iš juoko net čiandūti pradėjo, o ypač merginos, nes į bučių... būtinų gys padirbti. Tad pirkime Lietuvos laisvės paskolos bonus, o jei norėsim, iškarsim, vi- sus mūs priešius — lenkus-ponus. Delavarietis.

MONTREAL, CANADA.

Rugsėjo 25 d., L. Vyčių 33 kę. vaidino "Genovaitę." Žmonių buvo pilna pabažnytinėj svetainė. Vakaras prasidėjo su dainomis. Mažų mergaičių, paskui džiųjų bažnytinis choras po vadovybės varg. gerb. J. Aučiūnas padainavo po kelias dainas. Nors chorai neseniai susiorganizavę, bet puikiai padainavo. Publika plojimu norė- ji išaukti pakartoti. Montre- aliečiai gali pasidžiugti turėdami jau ir gabų vargonininką J. Aučiū. Po to dainavo kvartetą, susidedantį iš M. Abreničius, M. Balkovičius, K. Čebanauškius ir O. Butkevičius. Dubų dai- navo varg. J. Aučiū ir mokytoja A. Bandžiūtė. Po pertraukos pra- sidėjo vaidinimas "Genovaitės." Nusisekė gerai. Aktoriai savo ro- loms puikiai atliko. Dalyvavo šios "Genovaitės" rolėje — O.

bė jam. Šio choro vedėjų yra gerb. P. Kalūnas, kuris nuo vaikystės dieny pamylėjo muziką ir dainas ir lig šiol praktikuoja.

Turiu paminėti, kad L. Vyčių 27 kę. matydama nemalonų apsi- veiskimą jaunimo tarpe, kuris no- turi progos lavintis dailėje sutvė- rė šį chorą. Choro vedėjum pa- kviesta gerb. P. Kalūnas, kuris ir apsiėmė net be jokio atlygini- mo. Nors Vyčių choras yra stip- rus ir tulj gabų ir energingų na- rių, bet visgi jam ir priešų ne- trūksta, kurie stengiasi jį pakrik- dyti. Bet ar jie įstengs tą pa- laryti, tai yra klausimas. Vyčiai ir jų choras yra galingi tame, kad jie dirba Tautai ir Bažnyčiai.

CLEVELAND, OHIO.

Clevelandiečiai progresuoja. Daug sykų vietos lietuviai yra pasižymėję savo veikimu. Bet bū- vo trūkumų. Nebuvo įstaigos, ku- ri tvirtai rėstų visus katalikus į vieną stiprų organizuotą kūną, kuris veikty visuose viešuosie li- tuvių katalikų reikaluose, kaip kad kitose kolonijose. Bet grei- tu laiku ir čia tokia įstaiga atsi- ras. Katalikiskų draugijų bei kuopų Saryšyje palolta klau- simas apie steigiamą Federacijos skyrius Clevelande. Jo jau se- nai čia reikėjo. Saryšio susirin- kime, 28 rugsėjo iš raportų paai- škėjo, kad 6 drjos su kuopomis sutiko steigti Federacijos skyrių, kitos dar susirinkimų neturėjo, bet davė žodį, kad stengsis dary- ti kas yra gera ir naudinga; po- ra drjų paliko po senovės, o ki- tos atidėjo tolesniam laikui, kad daugiau patyrus, kaip būtų geriau. Tai pagirtinas darbas, kad nori dalyką giliau pažinti. Ku- kius rimtai ir dalykus žiūri, tos be- abejo sutiks prisidėti. Saryšys iš- rinko trjų ypatų komisiją susiži- noti su Federacijos centru ir gau- ti tinkamus nurodymus ir įstatus. Reikia pasakyti, kad įsteigus čia Federacijos skyrių, bus prašalinta daugelis nesusipratimų iš viet- nių tarpo. Tuokart, kiekvienas svarbesnis katalikiškas ir tautiš- kas veiksmas bus paaiškinamas ir Federacijos skyriui pirmiausiai bus žinomas, tuomet galės tarti savo žodį. Visas veikimas eis per Federaciją, tai mums svarbu turė- ti ten savo balsą. Visos bereikla- lingos kalbos apie fondus bei or- ganizacijas susinašins. Saryšys ir daugiau naudingų dalykų ap- tarė. Nutarė pasiteirauti pas gerb. kun. V. G. Vilkutaitį kieb šv. Jurgio parapijoj yra našlaičių ir jiems suteikti pinigiską paraną. Tam išrinkta trys šauamos atsto- vės, kurios pasižadėjo darbuotis.

Saryšys jau keli metai kaip yra nutaręs ką nors įjaisyti naujoj šv. Jurgio bažnyčioj ir tam kelis sin- dus dol. yra surinkęs. Dabar nu- tarė, kad valdyba pasitars su klebonu tą nutarimą išpildyti. Šiame susirinkime viskas buvo rimtai svarstoma. Iš šių nutari- mų galūna tik džiaugtis. Ateitis parodys dar puikesnių rezultatų.

CLIFSAIDE, N. J.

Rugsėjo 23 d. mirė nuo apdegimo Zuzana Valikonaitė, 3 m. 4 mėn. senumo.

NORWOOD, MASS.

Rugsėjo 25 d., pabažnytinėj sve- tinėj, Lietuvos Vyčių 27 kę. choras buvo parengęs koncertą. Žmonių buvo daug ir visi tauo užga- nėdinti gražiomis ir gerai padai- nuotomis dainomis. Konecertas buvo labai turtingas. Po kiek- vichos dainos sekė gausus delų plojimas, o ypatingai padainavus solo g. v. Šereikai ir S. Pau- rai iš Cambridge'o. Buvo atšau- ti po kelis kartus. Nors S. Pau- rai trupai padainavo kelias dai- nas, bet publika labai žavėjo sa- vo maloniu balsu. Šereika pa- dainavo labai juokingas dainoles. Klausytojai iš juoko net čiandūti pradėjo, o ypač merginos, nes į bučių... būtinų gys padirbti. Tad pirkime Lietuvos laisvės paskolos bonus, o jei norėsim, iškarsim, vi- sus mūs priešius — lenkus-ponus. Delavarietis.

MONTREAL, CANADA.

Rugsėjo 25 d., L. Vyčių 33 kę. vaidino "Genovaitę." Žmonių buvo pilna pabažnytinėj svetainė. Vakaras prasidėjo su dainomis. Mažų mergaičių, paskui džiųjų bažnytinis choras po vadovybės varg. gerb. J. Aučiūnas padainavo po kelias dainas. Nors chorai neseniai susiorganizavę, bet puikiai padainavo. Publika plojimu norė- ji išaukti pakartoti. Montre- aliečiai gali pasidžiugti turėdami jau ir gabų vargonininką J. Aučiū. Po to dainavo kvartetą, susidedantį iš M. Abreničius, M. Balkovičius, K. Čebanauškius ir O. Butkevičius. Dubų dai- navo varg. J. Aučiū ir mokytoja A. Bandžiūtė. Po pertraukos pra- sidėjo vaidinimas "Genovaitės." Nusisekė gerai. Aktoriai savo ro- loms puikiai atliko. Dalyvavo šios "Genovaitės" rolėje — O.

CLIFSAIDE, N. J.

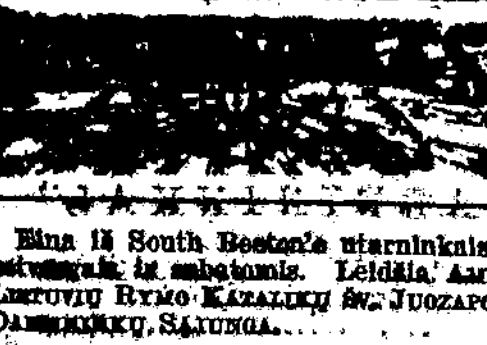
Rugsėjo 23 d. mirė nuo apdegimo Zuzana Valikonaitė, 3 m. 4 mėn. senumo.

NORWOOD, MASS.

Rugsėjo 25 d., pabažnytinėj sve- tinėj, Lietuvos Vyčių 27 kę. choras buvo parengęs koncertą. Žmonių buvo daug ir visi tauo užga- nėdinti gražiomis ir gerai padai- nuotomis dainomis. Konecertas buvo labai turtingas. Po kiek- vichos dainos sekė gausus delų plojimas, o ypatingai padainavus solo g. v. Šereikai ir S. Pau- rai iš Cambridge'o. Buvo atšau- ti po kelis kartus. Nors S. Pau- rai trupai padainavo kelias dai- nas, bet publika labai žavėjo sa- vo maloniu balsu. Šereika pa- dainavo labai juokingas dainoles. Klausytojai iš juoko net čiandūti pradėjo, o ypač merginos, nes į bučių... būtinų gys padirbti. Tad pirkime Lietuvos laisvės paskolos bonus, o jei norėsim, iškarsim, vi- sus mūs priešius — lenkus-ponus. Delavarietis.

MONTREAL, CANADA.

Rugsėjo 25 d., L. Vyčių 33 kę. vaidino "Genovaitę." Žmonių buvo pilna pabažnytinėj svetainė. Vakaras prasidėjo su dainomis. Mažų mergaičių, paskui džiųjų bažnytinis choras po vadovybės varg. gerb. J. Aučiūnas padainavo po kelias dainas. Nors chorai neseniai susiorganizavę, bet puikiai padainavo. Publika plojimu norė- ji išaukti pakartoti. Montre- aliečiai gali pasidžiugti turėdami jau ir gabų vargonininką J. Aučiū. Po to dainavo kvartetą, susidedantį iš M. Abreničius, M. Balkovičius, K. Čebanauškius ir O. Butkevičius. Dubų dai- navo varg. J. Aučiū ir mokytoja A. Bandžiūtė. Po pertraukos pra- sidėjo vaidinimas "Genovaitės." Nusisekė gerai. Aktoriai savo ro- loms puikiai atliko. Dalyvavo šios "Genovaitės" rolėje — O.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Litho- graphic Co., 1103, Act of March 3, 1917.

Subscription Rates: Yearly \$4.00, Boston and suburbs \$5.00, Foreign countries yearly \$5.00.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Viso pasaulio darbininkai vienykitės Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenę gėdinti.

VĖL SMAGI ŽINIA.

Naujausias pranešimas iš Lietuvos skelbia, kad Švedija ir Norvegija pripažino Lietuvą de jure.

Buziūtė. Ji savo veiksmu nudavė tikrą Genovaitės gyvenimą. Daugeli moterelių pravirkdė. Sigitos — P. Staigvilūkas, Benuko — mergaitė P. Vilimaitė, Gofinas — J. Braknis, Bruno — Kneifekas, Drakaus — J. Leškevičius, Bertos — O. Bandžūtė, Raganos — A. Kreivienė, Mauro — J. Abraitukas, Rusto — K. Mikalauskis, Gallo — J. Arlauskis, Alkiaus — J. Gričimas. Pabaigus vaidinti choras sudainavo Lietuvos himną. Matytis buvo, kad publikai labai patiko vaidinimas. Daugiausia pasidarbavo įtaisyti dekoracijų mokytojos: E. Budrūtė, A. Bandžūtė ir J. Liškevičius. Lai gyvuoja L. Vyčių 33 kuopa!

Ten Buves.

WATERBURY, CONN.

Rugsėjo 26 d. įvyko LDS 5-tos kuopos susirinkimas, kuriame buvo nutarta šie dalykai: Atidaryti vakarinius kursus, mokymosi lietuviškos rašybos, gramatikos ir aritmetikos; atidaryti LDS 5-tos kuopos knygyną, kuris buvo uždarytas per vasarą. Knygynas atidarys spalio 5 d. nuo 7 val. vakare ir bus atdaras du vakarus savaitę, serodis ir nedėlios vakarais. Serodimis bus galima gauti knygas nuo 7 iki 8 val., o nedėlios nuo 4 iki 5 val. po pietų. Knygynas randasi senoje parapsalėje. Toliau buvo nutarta snarsti būdus platinimui katalikiškos spaudos. Be to, dar sukūrė darbininkų informacijos biurą, kaip pereinamo būto nutarta. Minėtasis biuras rūpinsis suteikti kvoteisingiausius žinias apie darbus ir darbininkų reikalus iš Waterbury kolonijos, darbininkų organizacijų. Kas norėtų ar turėtų reikalą, gal kreiptis šiuo adresu: Jonas Tautas, 797 Bank St., Box 85, Waterbury, Ct.

Darbai Waterbury dar nepagerėjo, bet atjaunama, kad jau po biskupų patarimo eiti geryn. Šią savaitę kelios dirbtuvės priėmė ketelų pirmaus dirbusių darbininkų. Tad, jei norima gauti greičiau darbą, reikia eiti ten, kur esą pirmaus dirbės ir reikia nepamiršti pasakyti savo kiekvienam. O jei darbdavys nemorėtų duoti darbo, tuomet reikia eiti prie miesto valdybos ir pareikšti, kad ten ir ten esi dirbęs; tuomet valdžia prigriebės gauti darbą.

Inform. Skyrus.

DANBURY, CONN.

Sis miestelis guli pakraštyje Conn. valstijos. Gyventojų turi apie 21,000. Netoli miestelio yra „Kenosia“ ežeras. Prie jo randasi vasarnamiai ir pasilinksimimo vietos.

Danbury yra pagraisęs kaip skirbėlių miestas. Skirbėlių sąjunga randasi apie 21, kvadrato darbdarba beveik pilną laiką. Kartais atvažiuoja darbininkų ir iš kitų miestų. Darbą gauna lengvai. Čia tik tie nedirba, kurie nenori dirbti, ar neturka jokio amato.

Lietuviai, kurie supranta skirbėlių darbą, privalėtų važiuoti į šį miestelį, o ne vaikščioti kitur be darbo.

Lietuvių čia yra apie 25 šeimos. Turi savo draugystę vardu šv. Jono. Ji puseitina gyvuoja. Kas link biznierių, tai yra vienas fotografas, o kitas pusiau lietuvis salininkas.

Daubury atsibūna didelė žemdirbystės ir pramonės paroda. Ji būna kas metai 3-8 spalio. Tiesia si visą savaitę. Žmonių privažuoją iš visų valstijų.

Vietinis.

BALTIMORE, MD.

„Darb.“ 111 num. teko patykti apie Worcester, Mass. Labdarinos Draugijos darbus. Mažiau išgirsti apie tokį darbą. Mes Baltimorės lietuviai irgi turime sutvėrę labdarinę draugiją vardu šv. Vincento De Paulo. Jan 7 metai, kaip ji gyvuoja. Esau daug gero padarę dėl bėdinių ir našlačių. Labai malonu būtų matyti, kad kiekvienoj lietuvių kolonijoje dyktų ta labdarinės gelės ir žydėtų. Tuomet labdarinės darbas mes plačiau galėtume vystyti. Vienius atskirai — sunku.

Rašiau ir kiekvieną katalikiškų laikraštį ir seimį prašau, bet tos

mano pastangos nieko negelbėjo. Bet nereikia nustoti vilties, reikia važiuoti seimuose, mažu teta su Dievo pagalba pasieks gauti paramos, del geresnio organizatyvio tvarkymo labdarinės darbo.

Labdarinos Dr-jos pirm.

Jonas Grebliauskas,

425 So. Paca St.,

Baltimore, Md.

ROCKFORD, ILL.

Rugsėjo 20 d. buvo surengtos prakalbos, ant kurių buvo užkviestas katalikiškas kun. Kaščiukas, atstovas šv. Kazimiero draugijos Lietuvoje, bet nežinia dėl kokios priežasties nepiruvo.

Žmonių buvo prisirinkę veik pilna svetainė.

Mūsų gerb. kleb. kun. J. Jakšys nesulaukęs svečio kalbėtojaus, sumišino pats šiek tiek paaiškinti apie dabartinį padėjimą Lietuvos. Jo kalba nors buvo neilga, delto, kad užėjo didelė vėtra su lytumi ir perkūnija iš ko žmonės labai nerimavo, bet jo kalba buvo įspūdinga. Labai gražiai supiešė dabartinį padėjimą Lietuvos, kad visi dvasioje buvo persikėlė ir savo gimtąją šalę.

Taipos-gi mūsų gerb. kun. Jakšys kalbėjo apie bolševikus, jų rojų ir t. D. Dalino knygutes „Naujoji Liga“. Reikėtų kiekvienam įgyti minėtą knygę ir dėti ją katoš lietuvių bolševikas apie Rusiją.

Prie progos turim priminti, kad ši parapija sulaukė tikro tėvyninio ypatoje kun. J. Jakščio, kurio kiekvienose maldose primena apie Lietuvą ir pats su žmonėmis laike pamaldų meldžias, idant Lietuva apturtėtų laisvę ir liktų nepriklusima šalimi.

Bet nežinia dėl kurios priežasties žmonės taip pradeda atšalti, kad nelabai nori prisidėti prie veikimo.

Čia Rockfordo jaunuomenė, galinčia tiesiog pasakyti, kad letar go miegu užmigus. Dievą žino kada atbus. Yra ir labai veiklių ypato, bet tuos veikėjus bei veikėjas galima ant pirštų suskaičiuoti. Nežinia, gal rudenini atėjus šiek tiek ins veikti.

Lietuvaitė.

NEW BRITAIN, CONN.

Pasikėsėjimas ant lietuvio.

Vieną gražų vakarą, atvažiuojam prie kluibo, tuoj prieina man nepažįstamas vyras ir klausia mane, ar aš pažįstas jį. Aš atsakiau, kad ne. Tada jis šoko su pėliu ant manęs, sakdamas: „pajausiu aš tave, tu su mano mergina važinėjiesi.“ Aš atsakiau, kad aš su jokia mergina nevažinėjau. Tada jis man sako, kad pračią sekmadienį tą dargę. Tuomet aš atsiminiau. Mat, mano draugas užprašė mane į kluibą. O ta mergaitė-kūna yra gatvinė, tai ir italai tokias myli. Aš būdamas kluibose išvažiuojau su ja pasivažinėti, nieko blogo nemanydamas. Na-gi, žinoma ir patyčiojau iš jos, kad ji tokia jauna būdama su italais vaikiojasi. Tas matyt jai nepatiko. Už tai ji turbūt apskundė mane tam italui, kuris už tai išsinosi mane užduyti. Bet nepavyko — apsigy-nau. Pranešiau apie tai policijai. Policija liepė man priduoti jo vardą ir pavardę. Aš neuėjau pas tą merginą išgauti to italo vardą, bet ji atsakė man išduoti. Tai manote kokių lietuvių esama. Verčiau tegul lietuvių papjauna, negu italai padosina kaltėjimą.

Tvėteliai turėtų apsižiūrėti, su savo jaunoms dukrelėms. Iširti kur jos praleidžia savo liuos laiką ir ką jos veikia. Tame, žinoma didesnė kaltė tėvelių, kad neprižiūri savo dukrelių.

B. Janavicia.

PROTOKOLAS

L. D. S. M. Y. ir N. J. Apskričio 19-to Susivažiavimo.

LDS. New York ir New Jersey valstijos apskričio 19-tas susivažiavimas įvyko 28 rugpj., 1921 m. 2:15 po pietų, Elizabeth, N. J. A. Lietuvio salėje, 96 So. Park St. Susvažiavimą atidarė vietos garb.

Susvažiavimą atidarė vietos garb.

kalba, už kurią delegatai dėkojo gausiu delyu plojimu.

Prasidėjo dienotvarkė:

1. Pirmininkas A. Kazlas paprašė valdybos užimti savo vietas.

2. Išrinkta komisija mandatų peržiūrėjimui, iš D. Rupainio ir J. Liudvinaitis. Reporteriu P. Kyrius, maršalka M. Stapinskas.

3. Skaitytas pasveikinimas nuo gerb. A. F. Knežio, centro raštininko.

4. Seka atstovų vardoaukio. Prisiuntė atstovus:

15 kp., Harrison, N. J.: A. Žiukaitė, V. Milionij ir A. Daunorą.

16 kp., Elizabeth, N. J.: A. Karanecką, M. Stapinską, P. Kirvelevičių ir S. Markevičių.

73 kp., Linden, N. J.: J. J. Liudvinaitis.

14 kp., Newark, N. J.: V. Antulij, P. Vileikį, J. Daukšį, J. Malauską ir V. Aimaną.

12 kp., Brooklyn, N. Y.: A. J. Dymtą ir P. Kyrių.

Seka dienotvarkėje užsibrėžtų darbų tęsimas.

1. Skaitoma protokolas, kuris su šia pataisa tapo priimtas, jog: „A. Mierninko, organizatoriaus, pasidarbavimu tapo surengtos septynioms apskričiai maršrutu prakalbos.“

2. Valdybos raportai. Nepribuvo organizatoriai: A. Mierninkas, ir D. Kašėta ir rašto neprisiuntė apie jų šio portolio veikimą.

Iš išdininio raportas pasirodė mažai terti pinigų, tik \$14.60 ir LDS. namo bonas. Plikno komisija mažu išdavė savo raportą, iš kurio matėsi didokas nedateklins.

3. Negauta atsakymo už aukas ir rezolucijas, kurios išnešta 18 apskr. susvažiavime Brooklynje ir pasijusta per centrą į Lietuvą Darbo Federacijai, Lietuvon. Sužinot klūtis negavimo atsakymo.

4. Seka kuopų raportai. 14 kp. raportas: pilnų narių turi 37, skolingų už tris mėnesius — 18, išlaikantį per šį portapi — 18; tu rejo prakalbas, laimėjo du nauji narių; finansiskai turėjo nuostolio. \$30.00 vertės kuryų pasilikio prie savęs, bet išleistuvel liko kalti. Išdas tuščias. Laikė spaudos savaitės išplatino literatūros vertės 38 dolerių, išrinko į LDS. seimą Brooklyn nuo kuopos delegatą. R-tas 16 kp.: narių turi 60, turto vieną L. L. P. boną, vertę \$50.00 ir pinigais \$120.00. Turėjo pikniką, pelnė \$16.00; nusi-mušė mokesčių į kuopą 5c; moka tik centran 30c. Ruošiasi prie masyk baltiaus. Raportas 12 kp.: Narių — 50, turto izde — \$20.00; rengia ant 30 rugpj. milžiniškas prakalbas; išsitrinko komisiją lan-kymui, svetintamėjų panašų organ-izacijų nutarė save narius šelp-ti ištikus kokiai nelaimėi. Raport. 15 kp.: Šioj kuopoje lig aptyko veikimas, nes didžiama jos narių išvažiojo Lietuvon. Turto turi \$8.00; gelbsti nedirbantiems; (kiek narių?), seimam siuntė delegatą. Raportas 73 kp., Linden, N. J.: Pilnų narių turi 11, turas \$8. izde.

Seka nutarimai.

1. A. Domeikai apmokėti išlaik-das, kurias jis turėjo laike apskri-čio pikniko 20 rugpj. 1921 m.; ant vietos duoti \$16.00, o likusius to-liaus, kaip pilnai susižinos su juo-mi apskričio valdyba.

2. Šuvažiavimas V. Sereikiai, varde apskričio išreikšė kuog-liausią padėką už knygas, kurias jau gavo kaip auką, ir įsakytą rastininkui, kad ir ypatisškai jam pasiųstų padėkos laišką varde apskričio.

3. Išrinkti Literatūros Komisiją ir tos Komisijos žinion padėti knygais. Komisijon pateko D. Ru-painis, A. Karaneckis ir A. Kaz-las.

4. Apmokėti organizatoriui tuoj kaip jis atsisauks už maršrutu su-rengimą.

5. Kad su protokolu sykiu per organą perleisti tas rezolucijas kurios tampa kada per apskritį iš-neštos.

6. Vardo apskričio steigti teat-ralį skyrį ir taip-gi kiekvienai kuopa tur priduoti tam reikalui po vieną žmogų, jo vardą pavar-dę ir antrašą 20 apskričio suva-žiavimui.

7. Vardė apskričio įkurti retor-ikos kursų, kur būtų galima iš-mokti iškalbumo ir lietuviškos ra-

šybos, gramatikos...

8. Kaip greičiau rengti prakal-bų maršrutą. Tuomi pasidadžio pasirūpinti P. Kyrius, organizato-rius.

9. Kad dienotvarkė prieš atida-rymą poodžio visada būtų peri-skaitoma, apie tai kas bus veikia-ma laike poodžio susvažiavime. Tą išanksto turi pasigaminti valdy-ba.

10. Lai kuopos išsintinėja su-vo delegatus į visokias draugijas paaiškinti ką reiskia LDS. orga-nizacija ir jos idealai, kaip dar-bininkų krikščionij.

11. Kviesti nedalyvavusius šia-ma susvažiavime kuopas per orga-nizatorius ir per laiškus į metinį suvažiavimą.

12. Kad organas „Darbininkas“ taptų greitai dienraščiu.

13. Kad tuoj po seimui centras įkurtų tam tikrą Darbininkų Ži-nių Skyrį, ir kad viešai per orga-ną skelbtų kaip eina darbai kiekvienoje kolonijoje.

14. Kad centran mokėti po se-novei.

15. Leisti knygą kurioje būtų paaiškinta skirtumas darbininko krikščionio ir šiaip kokio komu-nisto.

16. Delegatui lėšų nemokėti ir tiksliai vieną tesiųti, kuomi tapo išrinktas A. Kazlas į LDS. seimą, Brooklyn, N. Y.

17. Remti steigiamąjį Lietuvio-ję katalikų universitetą. Aukas siųsti per Tautos Fondą.

18. P. Kyrius sutiko pagamin-ti rezoluciją prieš namų brangi-nimą darbininkams, kad padary-tų prieinamias kainas, kad pa-tvoryje nereikėtų gyventi ir iš šal-čio kaip šunelini del brangumo ir stokos namų numirti.

19. Bonų nuosimčius paaukuo-jame... nerokuojaime.

20. Didžiama balsų nutarta se-kančią 20-tąjį susvažiavimą laikyti Newark, N. J.

Susvažiavimą aždare su malda pirmininkas A. Kazlas ir tuoj e-jome vakarieniauti, nes buvo 7:50 vakarė. Vakarienė buvo pagamin-ta vietinės 16-os kuopos.

Susivažiavimo rašt. P. Dymta.

Dabartinė apskričio valdyba.

Pirmininkas — A. Kazlas,

65 New York ave., Newark, N. J. Vice-pirm. — D. Rupainis,

30 Warwick St., Newark, N. J. Protokolo rašt. — A. J. Dymta,

222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y. Organizatoriai: A. Miernikas,

10 Harrison St., Paterson, N. J. D. Kašėta, 549 E. 12 St.,

New York, N. Y. P. Kyrius, 222 So. 9-th St.,

Brooklyn, N. Y. Išdinininkas — J. Liudvinaitis,

Box 41, Linden, N. J. Izdo globėjas J. Gudisakis, 9 kp.

narys ir org. P. Kyrius. Literatū-ros komisijos narys A. Karaneckas, Rupainis ir Kazlas pirm. A. Karanecko antrašas: 205 Mogno-lia Ave., Elizabeth, N. J.

Iš MŪSŲ CENTRO.

AM. LIET. R. K. FEDERACIJOS XI KONGRESO (1921 m. Brooklyn, N. Y.) REZOLUCIJOS. I. POLITIKOS SRITIS IR PASKOLOS VAJUS.

A. Delei Lietuvos užsienio politikos.

1. Nenorime ir nepripažįstame unijų ir konvencijų su Lenkija žalingų mūsų šaliai.

2. Protestuojame ir atmėtame visus pasikėsėjimus pada-rinti Lietuvą į atskirus kanto-nus.

3. Reikalanjame, kad Vilnius — mūsų sostinė, Gardinas, Seinai ir kitos lietuvių terito-rijos būtų mūsų lenkų grąžin-tos.

4. Džiaugiamės Pabaltijos Valstybių įsikurusia Sąjunga palaikydami broliškus santiki-mus su Latviais, Estais ir Suo-miais.

5. Remiamė ir klausomės Lie-tuvos Atstovo Amerikoje, rū-pindamies išgauti pas Ameri-ko Prezidentą Lietuvos nepri-klaušomybės pripažinimą, aktyviai skubėdami pagelbon kiekvienam Atstovo valstybi-niam darbui.

B. Paskolos vajuus reikala.

Imant domėn, kad:

a) Lietuvos atstovas gerb. Valdemaras Čarneckis atsilie-pė į Amerikos lietuvių, prašy-damas Lietuvos paskolos kvotą dabeigti bent iki \$2,000,000.00, parduodant šį rudenį bonų už \$300,000.00; kad

b) Lietuvos padėtis dan-neiški ir jos laisvė dar neuži-krinta, kol priešė kariuomenė laiko užėmusį dalį Lietuvos žem-nių ir jos sostinę Vilnių; kad

c) Išėjvijos šventa yra prie-terme padėti savo gimtąjį ša-lui nusikratyti politinės, eko-mominės ir tautinės vergijos pantių, tokiu būdu nors dalinai atsisieisiant savo skolą tėvų žem-čiai; tad —

Federacijos kongresas vien-balsiai nutaria paremti karštai visomis Am. liet. katalikų pa-jėgomis Atstovybės ir Finan-sų Misijos paskelbtąjį vajų ir nuo žodžių prie darbų eidamas sutaria patsai gerą darbą pra-žiū padaryti. (Fed. kongrese užsirašyta bonų už \$6,000.00 su viešum.)

Taip-pat Federacijos kon-gresas nutaria kreipties į žy-mesnius mūsų kolonijų darbuo-tojus, prašant, kad jie savo a-pylnkėse dėtų visas pastangas, kad paskelbtasai vajus pilnai pasisektų.

C. Delei Lietuvos vidaus politikos.

1. Smerkiame kiekvieną bol-ševistinę propagandą ar tai už-sieninių mūsų valstybei prie-šingų gaivalų, ar tai savųjų iš-sigimėlių pasinaudojant Profe-sine Darbininkų Sąjunga ir kai-kurių St., Seimo Soc. de-mokratų frakcijos atstovais.

2. Gerbiame, dėkojame, pa-laikome dabartinę vyriausybę, kuri tiesia Lietuvos valstybei demokratings respublikos a-teitį, begridama ją laisvę, ly-gybę, teisybę.

3. Griežtai protestuojame prie-š Lietuvij Mokytojų Profes-i-nę Sąjungą ir bolševistinę Prof. Darb. S. kurios prievarta no-ri išmesti tikybą iš mokyklos.

4. Remiamė krikščionių de-mokratų frakciją, kuri prisi-laikydama savo dėsnių gina katalikiškus Lietuvos teises.

5. Atmetame visus kataliki-jai priešingus norus atskirti Bažnyčią nuo valstybės.

D. Delei vidaus politikos Auksojoje.

1. Spauda ir žodžių diskredi-tuosime antivalstybinę lietuvių bolševikų ir bolševikuojančių soc. demokratų propagandą.

2. Sieksime įsitikinti grie-žtumo, aiškindami katalikų vi-suomenėi/pragaistingą laisva-mųjų ir tautininkų politiką, šašindami tolimadi tokius gđivalus iš savo organizacijų bei draugijų. Norime turėti at-virą kovą su savo idejiniais priešais, nnumdami jų veid-mainingą kaukę.

II. SVIETIMO SRITIS IR KULTūros VAJUS.

1. Skaitydami pribrendus au-gstėsnės lietuvių mokyklos klausimui Amerikoje, randame reikalo kurti lietuvių kolegiją, darant tuo tikslu sutartį su ku-nigū Marijonų kongregacija, arba tolygių kelių heisekant; beto,

Matydami skurdžią padėtį katalikiškos moksleivijos A-merikoje ir užsieniuose ir gy-vą reikalą teikti jai medžiagi-nės ir moralės paramos; taip-pat,

Suaprasdami neatididiotiną reikalą pagelbėti Lietuvos Ka-talikų visuomenę, bekuriant katalikišką universitetą,

Federacijos kongreso atstov-ai, tiems reikalams visa šir-dimi užjaušdami ir jų neatidė-tinumą pripažindami, nutaria:

a) Laikyti nuo lapkričio mėn. prodžios 1921 m. iki užgave-nių po visas Amerikos lietuvių kolonijas, kultūros vajų, pasis-tengiant surinkti viršminā-tiems reikalams nemaziau, kaip \$50,000.00.

b) Tuo tikslu Federacijos ir kongresas atsiliepa į visas lie-tuvų katalikų parapijas, į cen-tralines organizacijas, į viet-i-nes draugijas ir į pavienius as-menis, taip-pat į katalikiškus laikraščius, kad minėtąjį vajų remtų visomis savo išgalėmis.

c) Aukos gali būti skiriamos ir atskirai, kiekvienam iš nuro-dytųjų tikslų.

d) Aukos, surinktas hendrai per kultūros vajų, nepaskirtas aukotojų atskiram tikslui, pa-vesti skirstyti Federacijos Cen-trui.

2. Kongresas kreipia domės Federacijos apskričių ir skyrių neatididiotiną reikalą rengti vakarinius kursus, paskaitas, įsigyti nuosavias skaitiklas ir knygyvus.

III. LABDARYBES SRITIS.

1. Matydami apleistą gailės-tingumą dirvą, tvarkysime ir gelbėsime misijų, našlačių, li-gonių, bepročių ir kitokius rei-kalus.

2. Dideliai pribrendus reika-lui steigti Gailėstingumo na-mus mūsų pusę Tautos Fondo labdarybės našlačiųams bei se-neliams, bent sekcijos ineigų sunaudosime gailėstingumo dar-bams Amerikos lietuvių tarpe. Federacijos valdyba tas aukas skirstys sulig reikalo.

3. Federacijos Centro valdy-ba pasiskiria vieną tuo tikslu Labdarybės Direktorių, kurs organizuoja bei tvarko labdar-ybės kuopas po visas kolonijas.

4. Tautos Fondas kelia Lab-darybės vajų nuo užgavėnių iki seimui.

IV. NAUJI OBALSAI.

A. Naturalizacijos reikalai.

Am. Liet. R. K. Federacijos XI kongresas, Brooklyn, N. Y. (29 rugpj. ir 2 rugsėjo 1921 m.) imdamas domėn, kad a) lietu-vių ateivių likimas Amerikoje yra apgailėtinas, kaip civilių, taip ir ekonominio žvilgsniu, pakol jie nepatampa pilnatei-siais Amerikos pilieciais; b) kad katalikai ateiviai ir savo moralų priedermių ir savo ti-kybos laisvės žvilgsniu — turi visomis savo pajėgomis dėtis į kovą Amerikos katalikų su priešininkais jų privatinų mo-kyklų ir jų tikybinių ir politi-nių teisių, c) kad katalikai a-teiviai gali paremti ta katalikų kovą tik budami Suv. Valstijų piliečiai, — Kongresas nutaria: pastatyti reikalą pirmon eilėn savo rūpesnių ir darbų ir toje srityje išvystyti per savo sky-rius kuoplačiaus veikimą. Fe-deracijos Centro valdyba inga-luojama susižinoti tuo reikalu su „Catholic Welfare Council“ ir po jo direktyva sudaryti tai visai akcijai reikalingą apar-a-tą.

B. SKAUTŲ REIKALAI.

Am. L. R. K. Federacijos XI kongresas, Brooklyn, N. Y., vi-sapusiškai apsvaustęs klau-sinai naujai priaugusią lietuvių ateiviųbės kartą, atsimindamas kad

1) tos naujos kartos turi iš-augti gerais Katalikų Bažny-čios vėikais ir ištikimais bei naudingais Amerikos pilieciais, neužmirštančiais taip-pat ir sa-vo tėvų žemės — Lietuvos; kad

2) tam tikslui geriausią ata-tinka katalikų skautų ir skau-čių organizacija; kad

3) toji organizacija turėtų būti tampriais ryšiais surišta su jau esama L. Vyčių — pri-augamųjų ir didžiųjų organi-zacija, nutaria:

a) ingalioti Fed. Centro val-dyba imti virš reikalą savo glo-bon ir rupestin,

b) kreipties į visų liet. para-pijų kun. klebonus skautų or-ganizavimo reikale,

c) ingalioti Kun. Juozą Jan-dinai užjaušdami ir jų neatidė-tinumą pripažindami, nutaria:

a) Laikyti nuo lapkričio mėn. prodžios

